

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE - POSUDEK OPONENTA

Práci předložila studentka: Eliška Nováková

Název práce: PROBLEMATIKA NAPLNĚNÍ ŽÁNRU VE FARSA THEOLOGAL OD DIEGA SÁNCHEZE DE BADAJOZ

Oponovala: Mgr. Veronika Černíková, Ph.D.

OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

V úvodu bakalářské práce Eliška Nováková uvádí do problematiky španělského divadla, zejména pak frašek z přelomu 15. a 16. století. Následně se věnuje popisu plánu bakalářské práce. Jako pozitivní hodnotíme, že se autorce podařilo v hrubých obrysech nastínit zvolenou metodologii. Úvodu však chybí jasná formulace cíle, eventuelně nastínění hypotéz, s jakými autorka ke své práci přistupuje.

Samotný text bakalářské práce je rozdělen do tří kapitol. První je věnována dosavadnímu stavu bádání. Autorka zde provádí výčet dostupných zdrojů.

Druhá kapitola je zaměřena na teoretické uchopení žánru frašky. Autorka se zaměřuje na základní charakteristiku a rysy žánru, na vystopování etymologie, na vytyčení širšího literárního kontextu i na autorovy regionální současníky. Za velký přínos považujeme, že práce upozorňuje na velkou nejednotnost názorů v oblasti etymologie slova farsa a na neexistenci jasné definice žánru. S touto absencí se autorka vypořádává podrobnou charakteristikou žánru v následující části kapitoly. Pozornost je věnována především struktuře, jazyku, postavám a námětům. Ačkoliv kapitolu hodnotíme pozitivně, musíme konstatovat, že autorka místy zbytečně narušuje jinak logický sled kapitol. Kapitola je tak uvedena rysy a charakteristikou žánru, dále je prostor věnován etymologii a kontextu, následně se autorka opět vrací k charakteristice žánru. Jako logičtější se nám jeví sled etymologie, kontext, charakteristika. Od literárního kontextu navíc autorka volně přechází k problematice definice a terminologie, které se samotným literárním kontextem nemají mnoho společného. Dalším nešvarem, který se projevuje nejen v této kapitole, je zbytečné opakování stejných či obdobných tvrzení. Je zřejmé, že se autorka snaží podtrhnout důležité skutečnosti, opakování nicméně narušuje a zpomaluje plynulost práce. Zde se jedná například o skutečnost, že o etymologii slova farsa existuje mnoho teorií (viz s. 12-14). Je rovněž škoda, že ačkoliv patří analyzované dílo mezi náboženské frašky, pozornost teoretického vymezení je zaměřena zejména na frašky světské. Na druhou stranu hodnotíme jako pozitivní, že práce stručně nastiňuje kontext zahraniční tvorby, zejména francouzské a italské.

Třetí kapitola je již plně věnována rozboru konkrétní frašky významného španělského renesančního dramaturga. Autorka nejprve představuje život a dílo Diega Sáncheze de Badajoz. V této kapitole se autorka svérázně vyrovnává s nedostatečnou specifikací náboženských frašek v předchozí kapitole a připojuje vymezení tohoto typu her vůči jiným náboženským hrám, zvaným *autos*. Tato pasáž by se zaručeně lépe vyjímala v předchozí teoretické kapitole. Následně autorka popisuje děj *Farsa theologal*. Je škoda, že ani při popisu děje se nedokázala oprostít od používaných sekundárních zdrojů a přinést více samostatný pohled na studovanou frašku. V dalších podkapitolách frašku podrobuje systematické analýze v oblastech struktury, jazyka, postav a námětů s implicitně formulovaným cílem určit, zda dílo naplňuje daný žánr. Zde bychom též očekávali kromě hojné práce se sekundárními zdroji i více samostatný přístup. Například v kapitole věnované jazyku mohla autorka dohledat k popisovaným jevům více konkrétních příkladů z textu analyzované hry. Máme na mysli konkrétně příklady použití dialektů v mluvě lidových postav, portugalských výrazů v mluvě Negry, slangových obrátů v mluvě Zubaře atp. Část věnovaná námětům je postižena nesystematičností. Autorka zbytečně opakovaně téká od náboženských motivů ke světským. Pravděpodobně je to způsobeno tím, že sleduje děj

hry lineárně. Zajímavější by zde ale bylo motivy pospojovat spíše dle tematického klíče. Podobně je o tématech hovořeno již v podkapitole o jazyce. Kapitola je rovněž postižena častým opakování týchž skutečností. („V kapitole o námětech, byly představeny ty, které se objevují ve fraškách a již tam bylo uvedeno, že *Farsa theologal* se svým hlavním námětem řadí mezi frašky náboženské. [...] V kapitole o tématech, která jsou pro frašku 16. století nejtypičtější, tato fraška svým hlavním tématem zapadá do frašek s náboženskou tematikou.“ s. 46)

V závěru bakalářské práce autorka potvrzuje, že *Farsa theologal* náleží do žánru frašky, i když se zároveň blíží náboženské hře, což autorka vysvětluje dobovým a místním kontextem.

FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Bakalářská práce je psána česky. Jazykový projev autorky vykazuje řadu nedostatků, přesto je práce čtivá a většinou plynulá. V práci se objevují chyby z nepozornosti, které se zejména ke konci práce stupňují („Od *Yanguase Farsa del Santísimo Sacramental* od *Yanguase*“ s. 28, „jak bylo v předloženo dříve“ s. 47, „Kněz se jimi nezaobírá tak, jako bylo **vysvětlování** Teologa v první části hry“ s. 47, „na přelomu 15. a 16. století“ s. 49, „FStruktura hry“ s. 49 atd.).

Větší problém spočívá v autorčině neznalosti interpunkce. Opakovaně je čárka používána před výrazy „či“ (s. 26, 28, 35, 40) a „nebo“ (s. 27, 28, 33, 34), ačkoliv nejsou v daných příkladech použity ve významu vylučovacím, ale slučovacím. Čárky jsou používány nebo vynechávány v celé řadě dalších příkladů: „Ve výčtu těchto lidových postav, můžeme najít další ze specifických rysů frašky“ s. 26, „Na počátku užívání fenoménu převlékání se, stojí osobitý středověký socio-kulturní prostor“ s. 26, „Další ukázkou tématu lásky ve frašce, je dílo“ s. 27, „Domnívá se, že je to trest, který přišel zásahem prozřetelnosti, za jeho naparování se a chvástání.“ s. 33. Jedná se jen o malý namátkový výběr z několika stran.

Dalším velkým jazykovým nedostatkem práce jsou častá vyšínutí z větné vazby a zbytečně komplikované věty. Situace se rovněž zhoršuje ke konci práce. Opět uvádíme jen vybrané příklady:

„Ve výčtu těchto lidových postav, můžeme najít další ze specifických rysů frašky, protože tyto postavy představují určitý typ prostředí a jazyka, jsou jim propůjčovány již zmiňované dialekty, což **ji** také oddaluje od vyššího žánru komedie.“ s. 26

„Jako příklad můžeme uvést frašku s názvem *Farsa de las galeras de la religion de Sanct Joan* **představená** ve Valencii“ s. 28

„Láska se v některých fraškách, například ve fraškách Lucase Fernándeze objevuje jako láska pastýře, kde se střetává zdvořilost, s jeho postavením ve společnosti, láska, která je doprovázená napětím, až násilím při střetnutí milenců, což je typickým prvkem, který zapadá do světa frašky.“ s. 27

„Soubor postav, které vystupují ve *Farsa theologal*, jak bylo možné vidět, je velmi různorodý, ze všech možných typů zde vystupují postavy převážně lidové a všechny svým způsobem přesně zapadající do díla a dotvářející ta témata, která se rozvíjejí vedle hlavního tématu, které je neseno v duchu křesťanské nauky, jelikož *Farsa theologal* patří mezi náboženské frašky, kde hlavní téma je neseno, stejně jako v dalších náboženských fraškách nejen Diega Sáncheze de Badajoz, právě v tomto duchu.“ s. 49

„V jiných regionech více než v jiných.“ s. 50

Drobným nedostatkem je rovněž nadužívání ukazovacího zájmena, což je pravděpodobně důsledek překladu ze španělštiny („to vlastní sdělení“ s. 24, „ten komický efekt“ s. 25, „tím jediným“ s. 33, „toho komického“ s. 47, „tím komickým“ s. 49, „to komické“ s. 50, „tím důležitým prvkem“ s. 50). Ve všech uvedených případech by v češtině ukazovací zájmeno nemělo být uvedeno.

S literaturou je pracováno v souladu s normou. U dvou ukázek analyzované hry však chybí odkaz na rozmezí stran (s. 30, 35). Vzhledem k volbě jazyka práce bychom uvítali překlad úryvků do českého jazyka. Pozitivně hodnotíme uvádění důležitých termínů v bilingvní variantě.

CELKOVÝ DOJEM Z BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Celkový dojem z bakalářské práce je velmi dobrý. Autorka prokázala velkou obratnost v práci s kvalitními zdroji, které u nás jistě nebyly snadno dostupné. Až na výjimky popsané výše je text velmi logicky strukturovaný. Autorka postupuje systematicky a její systematickost ji vede k jasnému a logickému závěru. Přestože práci se sekundárním zdroji hodnotíme pozitivně, očekávali bychom více samostatného přístupu v analytické části. Za méně vydařenou ale považujeme pouze jazykovou stránku práce, zejména s ohledem na skutečnost, že autorka si pro práci zvolila svůj mateřský jazyk.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Vysvětlete, proč nelze hovořit o „moralitě scén“ (viz s. 35). Jaký jiný výraz byste měla ve větě použít?

Jaké místo zaujímá v díle Diega Sáncheze de Badajoz *Farsa theologal*? Odůvodněte, proč jste si pro svou analýzu zvolila právě toto dílo.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

výborně

Datum: 8. června 2017

Podpis:

